

När min syster var i skolgården,
upplästes byalaget.

Ombytte af Rönnerman skedde den 10
november, och då var det gilla hos
den afgående. Man fick en beak, när
man kom, och sedan råttensbageren
gjorde upp, fick man en mältid —
smör, bröd, brännvin, gås- eller län-
skor.

Rönnermansämbetet fick omkring
på åttioåren efter sammansättning.

På samlingar hölls hos al-
dermannen.

För bläste Rönnermannen i
en horn — en råk byggnad —
så åttioåren skulle samlas med
sedererna såväl hos ut veder.

4314

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lb

Byn har ännu varit ett gemen-
samt valmingsställe

En mindre antal samlingar är
bevarade hos kommunalordföranden
i Tings, härvidan beordning
från 1766(?) och gräfsenordning
från 1805

(Samlingar varit ofta i skollen-
set(?) och order uppräknades till dessa?)

4314

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

[Första Målet saknas]

3. Enär några gäddspärlor insamlas
äker, ängar, hagar eller betesmark
känner veder eller ejest finnes den-
gelig, för men skett man skans-
mål försvärigen god uppsättning,
försvärar något med redan man
ansingen sig för när som beund-
skaps, eller påver af äldre manen,
eller som några annan af grann-
marce hörens något höre om öre
Sint för barnet beundrar som Moeri-
gissorn inskrummer och fylle Moer-
jense skadare, efter Bygelagers prof-
viser.

4. Skatendes bera alla grunder beundrest
me beundrar mållas i godt skick, in

4314

att Mörghjörnen måga besträffe in-
 bömmer, warde Met försämrat plikt
 4%. nu ärsäme skadare wil
 Sämra Plikt, bitta äfwen ~~att~~ wa---
 alla led, och förmingar på vinterwä-
 gar, skat var waran upprekas; och
 på Met byemännens måge så mycket
 bättre härwil kunna säga Metas
 skyldighet i att by kommer tillstod
 efter alla grunder Mennensällan så
 att delas, som Met för, och hurar
 och en kan fulla Begärnligast.

5. På dett dike, der roten belägen-
 het sådant fordrar nu med desto
 större klyfta anläggas, och wil
 makt hållas, är nödigt Mett dike-

som bralles, ämmanden och de yngre
 om året; den första om världens,
 när Kristus går ned Jorden, på
 det man bär, och Säkert man
 se; hur det var på ännu en stad-
 nar, och hur det var begynnigt
 läser sig af den, och den andra om
 Kristus, på noga öfverses här, hur
 han och en så till sin egen som
 sina grannars nyfärd och förde
 fulgjort det hvar sin älskat.

6: I de afrop, och predikans berättelse
hides Synens finnet många barn
ständigt hållas vid manns på det
wanner ma Moerur på sitt fin,
och behållande afrop, men Mer

så härliga ställe, att många av oss äger
måna vara hemma samma vatten,
är det förpliktade --- Med ijenen
sina äger utom drögmånt gör ----
gräsa och utsläpa; försämrar el-
ter efterätter några Med sedan kan
Mer en bejvut tillagt plikt

4. Så för huruvida samma, och be-
le Merstans diarektion särskilt.

7- På det älskade med så mycket
och säkrare kända och godt ständ,
är nödigt att en ----- af åker årlig-
gen till omkostning och dike -----
föreläggas, huruvida de skärmen
som finns i de olika emellan åkrarna,
bör af gränare så goda, och fullkom-

liga uppdikras som Nödvändigheterna
fordras, samt dittes på de ställen,
som dittes Sjones förordar tillräckligen
uppremas, och vil makt hållas vänt
och alla dittessor uppräjas allig-
gandes alldelesommanen att säga till
Med Sjones af rensare, så vohl
som dittes muller tillver på åkrar-
ne uppför på de ställen Med
Med till... bekräftas, skulle några
förhållanden vara Meds... och
motvilja, kapra genomgången finet
att säga d... bare och sedan låsa
af Med Preska utmärta dittessor,
jämte 71. Smds böker för barns
samm, Med J... förordas således
uppdikras Majorer.

8: All föreläsning af den andra
och tredje som ---- Men af för-
ordningen, att den ena grannen
uppgår den andras såväl ikrar
förderparar, och nedertänningar hans
sål till de följande punkta 8: som
och behålla Skadane. Samtliga gran-
narne, efter gärligheten gjorda
sina ikrar på en natt och skief-
te så att de Mer konnna utstå
enabanda sål om mest, och vänt
och medan rågnatet brist och sär-
rast vöder Men skadliga baddet,
eller flyghafren by är bästa angie-
lägenheten att Måna Sålet mest
iåkras på de orser der den sam-
ma sig inretar.

9. När bybornas rådes om
 väres kommit öfverens, hurvort de
 vilja så sin wintersän, hvar alla
 Ekedesgårdar i rådan till uppfodas,
 så at när Södestiden om höstens
 infaller, och grammare af ålder-
 mannen Merrens beslagde för
 rådesgårdst ämnas ett dyg
 vid 14 öre Sms pligt vara up-
 predat. Skulle några rednor sålt
 är instäpna sine kreatur, både för
 hvartera jante skadans årsättande
 8. öre Sms, och vare vid samma
 straff förbudt att upgräpa sin går-
 desgård omkring hvaris gårdens så
 framt icke alla grammare Mer-
 ren öfverens kommit.

10: = ej må någon om bröllet eller
vinster insläppa lösbrevor på
rägen att beta innan åldersmänn
sammanskallat grannarne, och må
må pröfva att det skall skada
skil må gör det någon öfver,
jaktar huru gånge för hur
brevor 41. Små.

11. Såsom det ej ringa skada för
profsat, at thålar och andra
brevor worden som framtiden
redan minnen är utaf friden in-
släppa och ångarna till beta,
och bör uppa färdens markier
der till betänna så länge till
dess alla åbrorne är ena om, att

4314

Men många de der för ----- in-
släppa, gör någon här enot plikt
för Sverige beaktat 4. 1. Sms, och se-
dan dubbel om man ej vill ----
af, sedan man bejvrat svarat.

12. på det ängarna ej måge wa-
ra all för mycket --- gragade
och skada, och afbrukat, på vissa
öars ----- förordnats; förmen
skall är höghörsling, at Me o----
hörsen sedan de bejvrat lagom be-
lade skat mof---- hade. Gör nå-
gon här enot sedan grannarne
o---- ängarnas vägen sig försat
plikt 4. 1. Sms --- vare ämta
beaktaren skat utnga

12

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

13. emär ålderdommen omkring
sig ----- utdelt, eller lifver af
någon annan påminnt att låna i-
från åkroarne och i sädesgårderna ut-
slåpa det öfverflödiga vatnet, för
enbart ifrån hvarst makt på
förelämnad skuld och till sig in-
finna, samma arbete att förrätta.
Förutmar någon mest eller går bort,
innan det är fullgjort, bette 2:1.
Smt och betale Mes skuld efter
bygemännens beprövande, Men som
arbetet för hvarsin förrättat.

14. vid Men uti när föregående
§. utante Pligt böra bygemännen
vår och bäst så snart möjligt

är uppi ålderdomens blicker sig
inställa att emellan årrarne up-
lösa och rätta fäerna samt
flere walfjärer anläggas, ther så
nödigt pröjwas, wid twilket till-
fätte ålderdomens med samtelige
grammarne hafwa waga att tilse,
thet alla skiffen hafwa rätt blicker
efter stångfall och uprätta ramsar-
ke, hwilka böra nödewändigt wa-
ra af den oundan. Pihlar rutna
och buassa af wärldstid för snart
fortwöras.

15: Några dagar innan släpshiden
om rottaren infaller, skall ålder-
domens kalla grammarne tillsammans

att med Menne i förväg, när Me
 vilja beggna att slå sine sam-
 fälle ängar, förändras nödvändigt
 skiffen och segarne en eller flere
 dagar fört, utstakas och utvär-
 das, försummar några detta plik-
 te 8%. Smt första och andra gång-
 en dubbel, och skall Met i lagga
 åldersmanen med Me i frige by-
 månen att noga tillse, Met ingen
 härvid skier förstå, utan att en
 riktig, och rätt utvärdering blifver
 skiffen emellan förstås, och som
 i skiffet för pålar till rännor och
 ängarna nedsat, huru efter alla
 böra på en gång beggna ut slå,
 så att dens andras gräs icke nedtrampas,

Slår någon redan sålunda snett är
öfver rädda tinget, uppenbarligen grann-
nes äng --- höst eller gräset dub-
belt sålunda, och plus --- Men utan
1. dkr. Smt.

16. Ingen må afstå sina äfverrester
i sådant --- det innan samtliga
grannarne sig therom förent, och
byens reanor först biföras delvis vid
 $\frac{1}{2}$ dkr. Smt påter, och gälla des
utan skadan för det gräs, som
för sine grannar medräknas.

17. Alla nödige vägar innan
ågrarna, samt och if... by böra
grannarna vara ense om att

utre hur ---- est de bärn marna, och
 redan den så emellan --- delena
 som de bärst isär, och den så
 upplaga --- att de det utan skada
 och försämelse kunna bli --- ra ut-
 le någon marna så Oberoende
 redan någon att uppläsa, och med-
 kampa den andra är ----
 äng, bör derför plissa & Sms hurar---
 dermed finnas berolig, och det ----
 dare, likaledes med bär ----

18: Ingen var efter ----
 bär på något a ----
 aningen det ----
 Obeskr. uppå ----

... vems Plott 16. i Juni och
 änskränt det vore på Hans Eger
 grund, eller äger, och de der skulle
 släpa visa vore samma lag, och
 betale skatten;

19: Sedan ängarna är afvägrade
 böra om hösten inga bœrskar Mer-
 ski insläpas förän äldermannen
 sammantrallat grannarna och Me
 sig förut så väl om tiden när
 pådant skie må som och om
 antalet, och hurad slags bœrskar
 Me vilja Mer insläpa lika-
 ledes för Met förhållas när vädes-
 gördes om hösten Hövst ledigt, och
 råden inbergat huren som när-

om det behöves skilse 8.1. Sms;

20. På det ängarvatten vi må för
mycket upptrampas och skadas skall
vi Me ängar Mer vi alonen far-
väg är, ingen vara tillåtit at köra
vår eller last när vintern är som
jordens och så framt girdesgårdarne
omkring sådana ängar böra lagas
omgärdas, för gärdset Mer till
och vintern är i jorden vi heller
Me ängar Mer farväg är köra
igen anordnada ställe vara

It brukligt är at gran-
nast eller insaga

----- för ingens tillstånd sine
barn eller andre gå ut på jorden äter
eller ropar--- till. Betydning, utmär
om sådant må tillåtas för-- sam-
bedige grannar. Mer om tillstånd
på Me-- ingen må Mer vid gifva
Men andra främre sina grannars
äter medhvarpar, för hvarje
gång 8 i. Smt,

22. På Me oror Mer utgång
tilltes för samtliga Bysensens
sig Mer om försen som Me för
--- drägligast, och för sinna,
och för ingens som hvar
Choratur på samma mark och bete
sig Merif--- medan draga, vil

den plikt som grannarne åsätjas.

23: Allt ängarne och rismarkens
uppfödande och bevarande för
framtidens böra inga nöd ---
så äro --- skärn ris åkerens åker-
ne eller andra förmå de alla på
en gång uträna sådant, i vilket
må någon gå och redskapen grä-
set med ångmaskin --- brände, burar
kom en eller annan gör någon
har mest plikt så väl för det
ena som andra 16! Smt;

24: om fiske och fiske vatten
kunna grannarne sig vilja förena,
allt som de efter omständigheterna

i hvar by präpar brest och Nytt-
gast vara

25: Skulle någon af Byggnads-
myndigheten göra --- ei allena
voro händigt utom och vidvån-
digt till Byggnads och Byggnads-
förbättring, för åldersmyndigheten sam-
manhålla samtliga grannar och
Medlem förbättring med Mer så
hända skulle att de andra så
skadade i Mest slut att de inte
vilja sig Många förbättring a-
baga, hvarvrigt för Mer rättviser,
och hvarvrigt för goda nyss
Mest hindrat, hvarvrigt för frihet,
att af Byggnads myndigheten som är för-

stärkande, och goda husvårdare
jemte många landsbesjers, som
så nödigt pröjvas hälsan ryss
och besittning. och ~~här~~ här-
est så befinner, att grannarne i
Byen sköntigen som sig enst Mest
som värdeligen varit till Byens
nyttan och förbättring påstå
hvarandra som Mest gjort! &c
Sms, och hvarre Mestares skyldig
att betala Menn, som rysser och
besittningens förvärfvat, samt för-
rättie ännå skänkt och så snart
görligt är, Mest arbete, som Menn
wollmente förslagis.

26: Skulle sedan äldre personer

sammankallat grannarna, och lät
sig föreställa det arbete de
så vilja begynda, det vare sig
någonen stolt, ränsl-ärgring,
eller annat likt det vara må,
någon i bygdens åter uti sinnes
öfverlägenhet, och och församling,
börarigjörerna de öfrige uti sin
gjörsmål befarar hindrade, va-
re de så icke skyldiga att wen-
da på dem några, utan hafva
frihet --- arbete, såsom byens
kyrka och ospelägenhet fördrar,
minst han så i såres och värg-
nings tiden med mera, hjälp af
grannarna, hvar emot han an-
hängen medfornat arbete eller

skriftlig bekräftning efter äldersman-
nens, och bevismännens bepröjvande
----- bör Men Menas besvär är-
sätta, vägrar han ----- böje Ma
efter bylagets bepröjvande.

27. om Man byge Men Proställen
belägne är skall innehållaren
eller ären Meningsen vara för-
pliktad att göra all samfällt
arbete med sine grannar om
all Mot eren han kördan byge
och Menningen till förhåll om
myra, och må Man på iser rät
sig Meningsen undredraga sätter
han sig Meningsen äge äldersman-
nen, och grannarne måst att läja

för hans arbete, och sedda af bor-
rom utånga ligan för arbetet jäm-
te biterna efter mötandigheterna
och Byggnadens bepröfvande.

28. Skulle någon af Byggnadens
vara bort när de af älder-
mannen warda samlade, för
then same vid sin hemkomst
hos äldermannen sig medrätta
om hvad på beständigt Skipvet,
älder ägest han vara befallt,
hware han sedda skriftlig i alla
deklarationer, lika som han
sint varit hvar sammankomsten
närvarande.

..... gen må insäpas för eller an-
nas för af mindre föga, på sina ä-
gor insäpa innan grannarne gifvit
Mer till sitt bifall; gör Mer några
piette i der Smt, och vara nöta för-
bundens stike Personer straxt bar-
skaffa, Mer bymännens sådant be-
gåra och påstå.

---- alt ifrån hättens går utur för-
den, till Mer han är hättad var-
der, från svimen vara ringade, och
skota Me nöti när sådant insäpas
vara insäpade eller utaf vägen,
huru som här enot trycker plit-
te för hvar svim 4/1 Smt

+ + +

4314

---1. Bar Eld må ei brennes i hemmen
emållan ei heller i stall, fjøs, la-
da eller annet steds ved skatt
Jämvæll i Noese rumm alt Tobaks-
rökande vara förbudt; ei må eld
lämnas restert eller svärdad i
Kisna Fjörse, badstuga eller smedie
elder, huren må med anseende
fjörse böje 1: De Små, äldersnämnen
med besiktningsmännen hrua hru-
ne gåingar om året nembligen hru
och vider besiktniga alla Eldstäder,
i hela byelaget och hru som så fin-
nas så bräfflige att Eldstäder i
hela byelaget, och hru som så fin-
nas så bräfflige, att eldsprida hru-
igjörver hrua hru besiktnings

4314

männens låta den nederslå och äga-
ren bär / Dr. Sms

29

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

----- Alla Byar böra vara med vat-
ten och... edde, och skola till
Menn ändan alla brunnar, brällor,
eller andra samfälsse vattuställen
för... brunnens ständigt hållas
vid mak, och a----- nödigt att
Menn böra renas eller upgräpas ---
för ingen sig Menn ifrån modandra-
ga vid 8. Sms Pärst gör Menn
någon, kapr--- äldersmännens, och
Bygmännens mak, att låta för
den motvillige lätta arbetare, samt
sedan arbetslösa, Jemse böra af
brunn uttaga.

29

[illegible]

och arbete eller personligar af sine
barnsminn ----- borgare.

---- 4. Inom flere Byar gränsa tillsammans i åker, äng och betesmark, omkring och när i öppet rän, eller hafne åker, och ligger skifte med betesmark, eller och är med gårdsgård, och stängsel skilde böra och i alla delar vara frjälle. Sade, att tilläta dess ordning och fred omst sina grannar som By-ordningen innehåller och stadgar med samma Bäter

----- böter, som efter denna By-ordning blifva utsatte, äger besvärare

efter ålderdommens och Själens
 godsamjande af Men berolige att
 uttaga; och Men Men, som till
 böter förfallen är, skulle några
 att Men snart bekata hafva
 Me på makt af Men gienstäf-
 wiga Inga Fatt och ligga be-
 rores redan wiss tid före inrens
 hwilken tid Men Men intsa
 må; försöker Men Men, warden
 parat till Men mäthundade
 försäld, och öfverskärpet, redan
 böterse gulde är, Men ärer-
 stält. skulle några wra på be-
 ständ att under en sådan för-
 rättning med hugg och slag, eller
 ranslördiga och öfverskärpen Men

4314

som Mamma minnades förstås

[Sista Bladet raderas]

33

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

32

~~X~~

33

Samtliga Byggnads uti
 första året vi så öfverlägs
 med gräset på vår
 samfält fällat och inmarck,
 att ingen får gräsa mer än
 18 stycken kreatur på wack
 fjärdedels trettioan nämligen
 med häst och färbatur, och
 där efter i proportion af de
 mindre 8 stycken får, och 8:
 stycken Swin 3 stycken gäns
 och gäscarl, men om någon
 skulle bejina att hafwa flere
 kreatur än som beemantal ut-
 visar så wida de äro hwar
 sinj behörige som sinj öfver
 wärdharen födt hafwer så får

di gräsjas locka mäd di andra
 Emot dätt att man betallar
 skällings - - - - - till
 bylagen. Likaledes iämnar vi
 in minnas Et wisse för den
 som tager något beaktar på
 gräsheste Enad. Mäst dät wara
 mä som gräsjas kan Et wisse
 till 2 Riksd. för den werstige
 och warre ärdän skuldig at
 beaktat genast bortskräpa vilket
 vi mäd wärra egen hänsdiga
 namn medersätta och stadfäst
 på af Sweda d. 23 Februari
 1805.

Rasmus Nilsson Olof Norrman

4314

Ola Svensson

Jure TMS Mattsson

Karl Hansson

Bengt Bengt Son

Bengt BSS Gunnarsson

Ola Nilsson

Anders Petersson

P. Nilsson

36

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

X
35

Hjuren äro vi äfven ens
 med de stolta betalla i gras-
 gäl för sina creamers som icke
 i hufvudsak har någon åsändelse
 att grasia på för war
 stor en Pex 16 skil. för
 war noe en Pex d = . För
 war för 12 skil. för war
~~Swan~~ 12 skil. för war gas be-
 talles vid Möckelsholm 2 skil.
 Dän som nu icke har sin fj-
 erad med creamers så för war
 sit wedertag waf Pex
 påringar.

LUND
 UNIVERSITET
 FOLKUNIVERSITET
 36

ACC. N:R. 4314

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Benny Lindberg
Härad: Båstad Adress: Osby
Socken: Torsås Berättat av: _____
BY: Torsås 1934 Född år _____ i _____
Uppteckningsår: _____

Uppteckningen rör Befolkningen i Torsås by
(inkl. Torsås by.)

Något fåtal handlingar rörande
begravningskosterna i Förogs och Får-
stads byar förvaras hos kommunal-
ordförande hvarvaktligen rörande
skiffer, väg- och gårdsgårdsdeltningar
och andningskosterna.

Enligt ömsvärige J. d. handlanden
Anders Persson fanns i Förogs en
begravnings med färdre. Dess längd
var under 50 cm.

Begravnings kosterna i Förogs
och sammanställningarna skulle ge-
nom order.